

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

**KLASA: UP/II-034-02/24-01/263
URBROJ: 354-02/1-24- 6
Zagreb, 19. lipnja 2024.**

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241 u sastavu Vijeća: Maja Kuhar, predsjednica te Karmela Dešković i Jasnica Lozo, članice u žalbenom postupku pokrenutom po žalbi žalitelja Severitas d.o.o., Zagreb, OIB: 92595616163, zastupan po opunomoćeniku Marijanu Vešligaju, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Vešligaj&Sliepčević j.t.d., Zagreb na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F05-0001322, predmet nabave: sanacija padine u TS Rakitje, naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., Zagreb, OIB: 13148821633, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članaka 398. i 425. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16, 114/22; dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi

RJEŠENJE

1. Žalba žalitelja Severitas d.o.o., Zagreb odbija se kao neosnovana.
2. Zahtjev žalitelja Severitas d.o.o., Zagreb za naknadu troškova pokretanja žalbenog postupka odbija se kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., Zagreb objavio je dana 16. svibnja 2024. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F05-0001322, predmet nabave: sanacija padine u TS Rakitje.

Kriterij odabira ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda temeljem kriterija: 1. Cijena ponude relativnog značaja 85%, odnosno maksimalno 85 bodova, 2. Stručno iskustvo tehničkog stručnjaka (građevinske struke) za obavljanje poslova inženjera gradilišta relativnog značaja 6%, odnosno maksimalno 6 bodova, 3. Jamstveni rok relativnog značaja 9%, odnosno maksimalno 9 bodova.

Na objavljenju dokumentaciju o nabavi dana 27. travnja 2024. godine žalbu je Državnoj komisiji za kontrolu postupka javne nabave izjavio žalitelj Severitas d.o.o., Zagreb.

Žalitelj osporava odredbe dokumentacije o nabavi te žalbenim zahtjevom traži poništenje dokumentacije o nabavi u dijelu zahvaćenom nezakonitošću kao i da se naloži naručitelju da nadoknadi trošak pokretanja žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.200,00 eura.

U odgovoru na žalbu naručitelj osporava osnovanost žalbenih navoda u cijelosti. Predlaže odbiti žalbu i zahtjev žalitelja za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovane.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju te dokumentacije o nabavi s pripadajućim tehničkim specifikacijama i troškovnikom.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je neosnovana.

Žalitelj u žalbi navodi da naručitelj propisuje kriterij za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta protivno članku 256. ZJN 2016. Točka 5.2. dokumentacije o nabavi u djelu „Kriterij kvalitativnog odabira gospodarskog subjekta s uputama„ se odnosi na kriterije za odabir gospodarskog subjekta – tehnička i stručna sposobnost. Navodi sadržaj članka 256. stavaka 3. i 4. ZJN 2016 te ističe da usprkos navedenoj odredbi ZJN 2016, naručitelj propisuje u točki 5.2.2.3. dokumentacije o nabavi kao kriterij za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta: „...mora dokazati da je u godini kojoj je započeo postupak nabave i tijekom 3 godine koje prethode toj godini uredno pružio usluge iste ili slične predmetu nabave. Pod istim ili sličnim uslugama se podrazumijeva: najmanje jedno ispitivanje i puštanje u pogon instalacija vanjske rasvjete i ispitivanje povezanosti metalnih masa u elektroenergetskim postrojenjima nazivnog napona 110 kV (ili više naponske razine), istih ili sličnih značajki i karakteristika kao u predmetu nabave, uz zadržavanje pogona transformatorske stanice za vrijeme izvršenja usluga.“.

Nadalje, navodi žalitelj, točkom 5.2.4.4. dokumentacije o nabavi naručitelj zahtijeva iskustvo tehničkog stručnjaka za poslove ispitivača elektrotehničke struke kako slijedi: „...položen stručni ispit iz područja elektrotehnike za poslove ispitivanja i potvrđivanja sukladnosti u graditeljstvu te stručno iskustvo ispitivača elektrotehničke struke za provjeru sukladnosti i funkcionalnosti ugrađene opreme i pripadajućih energetske, signalno-upravljačkih, mjernih i zaštitnih strujnih krugova s izvedbenom projektnom dokumentacijom izgradnje ili rekonstrukcije najmanje jednog elektroenergetskog postrojenja 110 kV (ili više naponske razine).“. Minimalna razina sposobnosti predstavlja najnižu razinu sposobnosti gospodarskog subjekta koja je potrebna za izvršenje ugovora, istaknuo je. S obzirom na to da predmet nabave čine građevinski i elektrotehnički radovi u koje je uključena isporuka opreme i izvršenje usluga na sanaciji padine u TS Rakitju, sukladno s Tehničkim opisom i specifikacijom, Troškovnikom i cjelokupnom dokumentacijom o nabavi u kojima su naznačeni nazivi, količina te ostali uvjeti potrebni za sastavljanje ponude, u skladu s točkom 3. u djelu „Opći podaci o postupku nabave“, nije zakonito niti logično da naručitelj propisuje kriterij za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta na gore naveden način, zaključuje žalitelj. U nastavku navodi razloge za takav zaključak. U dokumentu „B. Tehnički opis“ navodi se opis radova u kojem su kao predviđeno tehničko rješenje navedeni pripremni radovi, izvedba sustava kopanih drenova, izvedba kanalizacije kopanih drenova i završni radovi. Navodi da su u Troškovniku u svim stavkama navedeni građevinski radovi, jedina iznimka su stavke 3.1.-3.6. koje se odnose na uzemljenje ograde. Isto tako u troškovniku nigdje nije navedena isporuka tehničke opreme koja je složenija i ispunjava neku zadaću samostalno. Uzemljenje ograde nije oprema, već samo po sebi ugradnja materijala, istaknuo je. Budući da se radi pretežno o građevinskim radovima, nije jasno radi čega naručitelj traži usko specificirano iskustvo gospodarskih subjekta i tehničkih stručnjaka primarno vezanih uz poslove elektrotehnike. Stoga je očigledno da je naručitelj propisao kriterij za odabir gospodarskog subjekta na način da se njime pogoduje određenom gospodarskom subjektu, budući da tako propisani uvjeti niti ne predstavljaju minimalnu razinu sposobnosti niti su povezani i razmjerni predmetu nabave. Žalitelj navodi da je radi dodatnog pojašnjenja zatražio nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za elektrotehniku, jaku struju, eksplozivne naprave, uzroke požara i eksplozija, tračnička vozila-utvrđivanja uzroka nesreća, dipl.ing.el. Peruško Stanislava koje prilaže uz žalbu. Pozivajući se na mišljenje vještaka navodi da je predmetni ugovor čisti

građevinski posao te inzistiranje na tome da gospodarski subjekt mora dokazati svoju minimalnu sposobnost za izvršenje predmetnog ugovora time da posjeduje iskustvo u ispitivanju i puštanju u pogon instalacije vanjske rasvjete i ispitivanje povezanosti metalnih masa u elektroenergetskim postrojenjima nazivnog napona 110 kV ili više naponske razine uz zadržavanje pogona transformatorske stanice za vrijeme izvršenja usluga je apsolutno besmisleno. Kao što navodi sudski vještak, ističe, iskustvo je isto radilo se o transformatorskoj stanici ili bilo kojem drugom objektu, pa se postavlja pitanje zašto je bas specifično određeno kao relevantno „transformatorska stanica“. Isto tako ispitivanje povezanosti metalnih masa je posao koji je vrlo jednostavan i koji može izvršavati bilo koji inženjer elektrotehnike, pa nema potrebe za tako uskim specificiranjem traženog iskustva za navedeni posao koje za izvršenje tog posla niti nije nužno. Osim toga, navodi, postavljeni uvjet da tehnički stručnjak mora imati položeni stručni ispit samo po sebi osigurava da on ima dovoljno znanja i da je sposoban izvršiti uzemljenje ograde, ugradnju vanjske rasvjete i ispitivanje povezanosti metalnih masa. Nejasno je zbog čega onda naručitelj još dodatno zahtjeva da uz položeni stručni ispit ima i stručno iskustvo ispitivača elektrotehničke struke za provjeru sukladnosti i funkcionalnosti ugrađene opreme i pripadajućih energetskih, signalno-upravljačkih, mjernih i zaštitnih strujnih krugova s izvedbenom projektnom dokumentacijom izgradnje ili rekonstrukcije najmanje jednog elektroenergetskog postrojenja 110 kV. Takvo traženje zasigurno ne predstavlja minimalne razine sposobnosti. Zaključno, minimalnu razinu sposobnosti ne može predstavljati tako usko i specifično određeno iskustvo koje posjeduje vrlo mali broj gospodarskih subjekta na tržištu i koje nije nužno da bi gospodarski subjekt mogao izvršiti predmetni ugovor. Uvjete sposobnosti naručitelj je trebao odrediti općenitije.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da u cijelosti pobija žalbene navode i nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka Stanislava Peruška, dipl.ing.el. Navodi da građenje, rekonstrukcija, održavanje i uporaba u pogonu elektroenergetskih postrojenja u vlasništvu naručitelja podliježu Pravilniku o tehničkim zahtjevima za elektroenergetska postrojenja nazivnih izmjeničnih napona iznad 1 kV (Narodne novine 105/2010) koji se primjenjuje i na uzemljivačke sustave i na zgrade i ograde koje su dio zatvorenog električnog pogonskog prostora i na sustave razvođenja kabela i vodova i ostale dijelove elektroenergetskog postrojenja. Kako gradi, rekonstruira, održava i upravlja trafostanicama naponskog nivoa 110 kV, 220 kV i 400 kV, navodi nadalje, u navedenom postupku javne nabave je traženo relevantno stručno iskustvo gospodarskog subjekta i iskustvo ispitivača elektrotehničke struke za najmanji naponski nivo trafostanice. Stručno iskustvo gospodarskog subjekta traženo je iz razloga što se tražene usluge izvode u visokonaponskom postrojenju pa bi nedovoljno iskustvo izvršitelja moglo izazvati velike materijalne i financijske štete obzirom na to da se radovi i usluge izvode u neposrednoj blizini 110 kV postrojenja i priključnih vodova koji su u redovnom pogonu i pod naponu za vrijeme izvršenja usluge, istaknuo je naručitelj. Budući da su trafostanice u vlasništvu naručitelja dio prijenosnog sustava Republike Hrvatske, ističe, neiskustvo ispitivača elektrotehničke struke može izazvati ispad TS 110/20 kV Rakitje i posljedično ispad napajanja zapadnog dijela grada Zagreba i prijenosne mreže sjeverozapadne Hrvatske. Kako je naprijed navedeno, uzemljivački sustav je sastavni dio elektroenergetskog postrojenja 110 kV, tako je i dio uzemljenja vanjske ograde obuhvaćen postupkom javne nabave dio cjelokupnog uzemljivača navedene trafostanice TS 110/20 kV Rakitje, istaknuo je. Izrazito je važno, navodi naručitelj, da je ispitivač elektrotehničke struke upoznat sa funkcijom uzemljivača elektroenergetskog postrojenja 110 kV u svrhu zaštite osoba koje se nalaze u krugu trafostanice, a vezano za odgovarajući napon koraka i dodira. Kako se krugovi vanjske rasvjete napajaju iz postrojenja pomoćnog napajanja nazivnog napona 0,4 kV, koje osim napajanja krugova vanjske rasvjete služi i za napajanje pomoćnih pogona elektroenergetskog postrojenja TS Rakitje izrazito je važno da je ispitivač elektrotehničke struke upoznat sa radom i funkcijom postrojenja pomoćnog napajanja 0,4 kV u barem jednom elektroenergetskom postrojenju nazivnog napona 110 kV (ili više naponske razine) kako je navedeno u zahtjevu. U svojem zahtjevu, navodi naručitelj, sukladno prethodno navedenom definirao je minimalne zahtjeve vezano za relevantno stručno iskustvo gospodarskog subjekta i za ispitivača elektrotehničke struke. Na kraju zaključuje da je iz iskustva, stečenog kroz

prethodne postupke javne nabave, nedvojbeno da na tržištu postoji veći broj gospodarskih subjekata koji posjeduju traženo stručno iskustvo i osobe sa traženim kvalifikacijama te stoga propisivanjem navedenih kriterija, nije onemogućio pravedno tržišno nadmetanje.

U žalbenom je postupku kako bi se ocijenila osnovanost žalbenog navoda uvidom u dokumentaciju o nabavi utvrđeno da naručitelj nabavlja izvođenje građevinskih i elektrotehničkih radova u koje je uključena i isporuka opreme i izvršenje usluga na sanaciji padine u TS Rakitje, sukladno s Tehničkim opisom i specifikacijom i Troškovnikom te cjelokupnim DON-om, u kojima su naznačeni naziv, količina te ostali uvjeti potrebni za sastavljanje ponude. Također u svezi s predmetom nabave navodi da se radi o mješovitoj nabavi koja se većinskim djelom odnosi na izvođenje radova u koje je uključena isporuka opreme i izvršenje usluga na sanaciji padine u TS Rakitje. Ugovor se, sukladno članku 9. ZJN 2016 dodjeljuje u skladu s odredbama primjenjivima na nabavu radova, budući da je nabava radova glavni predmet ugovora, jer njezina vrijednost u odnosu na procijenjenu vrijednost nabave iznosi 97,23%. Mješovita nabava u ovome slučaju osigurava Naručitelju dobivanje kvalitetne i sveobuhvatne realizacije predmeta nabave, sve od strane odabranoga ponuditelja, bez potrebe za sklapanjem odvojenih, odnosno parcijalnih ugovora pod različitim uvjetima izvršenja, sve sukladno načelu razmjernosti i načelu transparentnosti javne nabave.

U točki 3. dokumentacije o nabavi koja se odnosi na podatke o predmetu nabave navodi da je predmet nabave izvođenje građevinskih i elektrotehničkih radova u koje je uključena i isporuka opreme i izvršenje usluga na sanaciji padine u TS Rakitje, sukladno s Tehničkim opisom i specifikacijom i Troškovnikom koji su sastavni dio dokumentacije o nabavi.

Točkom 5.2 Tehnička i stručna sposobnost, 5.2.2 Popis glavnih usluga, 5.2.2.3 Dodatno pojašnjenje kriterija, Obrazloženje uvjeta je navedeno da se radovi i s njima povezane usluge na sanaciji padine unutar ograde TS 110/20 kV Rakitje trebaju realizirati na način da se pojedini dijelovi postrojenja minimalno isključuju, odnosno usluge se izvršavaju u postrojenju koje će biti konstantno u pogonu. Takav način obavljanja usluga zahtjeva iskustvo u obavljanju sličnih poslova, što u konačnici osigurava kvalitetu i brzinu završetka poslova. Naručitelj traži dokaze u svrhu utvrđivanja sposobnosti gospodarskog subjekta jer želi sklopiti ugovor siskusnim i pouzdanim ponuditeljem. Iskustvo u pružanju usluga pokazatelj je da ponuditelj ima iskustvo u djelatnosti koja je predmet ove nabave u opsegu koji je minimalno potreban za zadovoljenje zahtjeva Naručitelja.

Nadalje, točkom 5.2.2.4 Uvjeti, kako bi dokazao relevantno stručno iskustvo, gospodarski subjekt mora dokazati da je u godini kojoj je započeo postupak nabave i tijekom tri (3) godine koje prethode toj godini uredno pružio usluge iste ili slične predmetu nabave. Pod istim ili sličnim uslugama se podrazumijeva: najmanje jedno (1) ispitivanje i puštanje u pogon instalacija vanjske rasvjete i ispitivanje povezanosti metalnih masa u elektroenergetskim postrojenjima nazivnog napona 110 kV (ili više naponske razine), istih ili sličnih značajki i karakteristika kao u predmetu nabave, uz zadržavanje pogona transformatorske stanice za vrijeme izvršenja usluga.

Sukladno točki 5.2.2.5 Način dokazivanja kao preliminarni dokaz iz ove točke, u ponudi se dostavlja: ispunjeni e-ESPD obrazac. U slučaju da Naručitelj traži provjeru informacija navedenih u e-ESPD obrascu iz ove točke, ponuditelj mora priložiti: popis glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri (3) godine koje prethode toj godini, koji sadrži vrijednost usluga, datum i naziv druge ugovorne strane. Dostavljenim popisom izvršenih usluga ponuditelj mora dokazati traženo iskustvo.

Nadalje je točkom 5.2.3 Tehnički stručnjaci ili tijela - izvođenje radova, 5.2.3.4 Uvjeti traženo: Tehnički stručnjak najmanje jedan (1) tehnički stručnjak (građevinske struke) za obavljanje poslova inženjera gradilišta i Tehnički stručnjak najmanje jedan (1) tehnički stručnjak za poslove ispitivača elektrotehničke struke.

Točkom 5.2.3.5 Način dokazivanja određeno je da se kao preliminarni dokaz iz ove točke u ponudi dostavlja ispunjeni e-ESPD obrazac te ponuditelj mora dokazati da će imati na raspolaganju stručnjake koji će biti angažirani u potrebnom broju za kvalitetno i stručno izvršenje predmeta nabave, a u slučaju da Naručitelj traži provjeru informacija navedenih u e-

ESPD obrascu iz ove točke, ponuditelj mora priložiti: popis tehničkih stručnjaka čije su obrazovne i stručne kvalifikacije sukladne s traženim.

Nadalje je točkom 5.2.4 Obrazovne i stručne kvalifikacije, 5.2.4.3 Dodatno pojašnjenje kriterija navedeno da ponuditelj mora dokazati da će za izvršenje ovog predmeta nabave imati na raspolaganju stručnjake koji posjeduju strukovnu sposobnost, stručno znanje i iskustvo potrebno za izvršenje predmeta nabave te da će isti biti angažirani u potrebnom broju za kvalitetno i stručno izvršenje traženih poslova.

U Obrazloženju uvjeta je navedeno da naručitelj traži dokaze u svrhu utvrđivanja strukovne sposobnosti, stručnog znanja i iskustva tehničkih stručnjaka koji će ponuditelju biti na raspolaganju za izvršenje predmeta nabave te želi sklopiti ugovor s ponuditeljem koji može imati na raspolaganju traženi broj, kvalifikacije i kompetencije tehničkih stručnjaka: 1) Inženjer gradilišta je potreban za izvršenje predmeta sukladno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19), 2) Najmanje jedan (1) ispitivač elektrotehničke struke s traženim obrazovnim i stručnim kvalifikacijama potreban je zbog kontinuiranog pogona 110 kV postrojenja u TS Rakitje koja znatno ovisi o kvaliteti ispitivanja i potvrđivanja sukladnosti i funkcionalnosti ugrađene opreme i pripadajućih energetske, signalno-upravljačkih, mjernih i zaštitnih strujnih krugova. Naveden je traženi minimum tehničkih stručnjaka koji ponuditelju trebaju biti na raspolaganju za izvršenje predmeta nabave. Ponuditelj može za izvršenje predmeta nabave nominirati i veći broj osoba od traženog minimuma. Zbog veličine i važnosti objekta, koja obuhvaća i rad u okruženju visokog napona s dijelom postrojenja u pogonu, neophodno je da ponuditelj ima stručno i osposobljeno osoblje s potrebnim kvalifikacijama, iskustvom i znanjem.

Točkom 5.2.4.4 Uvjeti navedene su kvalifikacije pružatelja usluga/izvoditelja za najmanje jednog (1) tehničkog stručnjaka za poslove ispitivača elektrotehničke struke: položen stručni ispit iz područja elektrotehnike za poslove ispitivanja i potvrđivanja sukladnosti u graditeljstvu te stručno iskustvo ispitivača elektrotehničke struke za provjeru sukladnosti i funkcionalnosti ugrađene opreme i pripadajućih energetske, signalno-upravljačkih, mjernih i zaštitnih strujnih krugova s izvedbenom projektnom dokumentacijom izgradnje ili rekonstrukcije najmanje jednog (1) elektroenergetskog postrojenja 110 kV (ili više naponske razine).

Pritom je kao načinu dokazivanja određeno da se kao preliminarni dokaz iz ove točke, u ponudi dostavlja ispunjeni e-ESPD obrazac, a u slučaju da Naručitelj traži provjeru informacija navedenih u e-ESPD obrascu iz ove točke, ponuditelj mora priložiti dokaze o stručnom iskustvu i kvalifikacijama kako slijedi: 2) Tehnički stručnjak za poslove ispitivača elektrotehničke struke: kao dokaz stručnih kvalifikacija za najmanje jednog (1) tehničkog stručnjaka za poslove ispitivača elektrotehničke struke, potrebno je dostaviti sljedeću ažuriranu popratnu dokumentaciju: a) uvjerenje o položenom stručnom ispitu iz područja elektrotehnike za poslove ispitivanja i potvrđivanja sukladnosti u graditeljstvu; b) referentnu listu značajnijih poslova iz koje je vidljivo stručno iskustvo ispitivača elektrotehničke struke za provjeru sukladnosti i funkcionalnosti ugrađene opreme i pripadajućih energetske, signalno-upravljačkih, mjernih i zaštitnih strujnih krugova s izvedbenom projektnom dokumentacijom izgradnje ili rekonstrukcije najmanje jednog (1) elektroenergetskog postrojenja 110 kV (ili više naponske razine). Na danoj referentnoj listi trebaju biti jasno naznačeni oni poslovi kojima je postignuto zahtijevano iskustvo, npr. zaokruživanjem rednih brojeva onih referenci koje u potpunosti zadovoljavaju traženi uvjet; c) preslike dokumenta potpisanih od strane ispitivača elektrotehničke struke (Zapisnik o provedenom ispitivanju, Izjava o spremnosti za puštanje u pogon ili sl.), sukladno navedenim referencama.

S obzirom na žalbeno osporavanje treba navesti da je u Tehničkim specifikacijama, dokumentu B. Tehnički opis navedeno da je predmet ovog projekta osiguranje stabilnosti postojeće padine zasjeka te je odabrano rješenje osiguranja padine zasjeka izvedbom sustava kopanih drenova te kanaliziranje prikupljene vode novim kolektorom do obližnjeg vodotoka. Ističe se da je osnovni zadatak radova sanacije na predmetnoj lokaciji otklanjanje uočenih nedostataka koji su doveli do stvaranja klizišta kako se ona ne bi u budućnosti ponovila, te kako bi se u fazi eksploatacije omogućilo sigurno korištenje predmetnih površina. Predviđeno tehničko rješenje sanacije sastoji se iz sljedećih radova: pripremi radovi, izvedba sustava

kopanih drenova, izvedba kanalizacije kopanih drenova, završni radovi.

Također je u dijelu Tehničkih specifikacija, točki 1.1.13 Završni radovi, vezano uz žalbeno osporavanje, navedeno: Završni radovi obuhvaćaju uređenje pokosa uz izvedenu potpurnu konstrukciju, odvoz svih viškova materijala, fino poravnavanje terena te eventualno humusi. U završne radove uključena je ugradnja dijela ograde, izvedba uzemljenja nove ograde i izvedba dijela vanjske rasvjete TS Rakitje, ispitivanje povezanosti metalnih masa i ispitivanje i puštanje u rad dijela vanjske rasvjete.

Nadalje je u Troškovniku predmet nabave podijeljen na: 1. Sustav drenaže, 2. Građevinske radove na montaži ograde i postave kabela kanalizacije za TK te radove 3. Uzemljenja ograde.

Tako se primjerice radovi za sustav drenaže u stavkama od 1.1.-1.25 odnose na: uklanjanje vegetacije, humusa, geodetsko iskolčenje, iskop kopanih drenova, izradu sabirnih revizijskih okna, iskop rova za kolektore i tome slično.

Stavke građevinskih radova na montaži ograde i postavi kabela kanalizacije za TK od 2.1 do 2.12 se primjerice odnose na montažne radove-ograda, rasvjetne stupove gromobranska zaštita (iskop, odvoz, dobava i ugradnja betona...), građevinski radovi za ugradnju sustava tehničke zaštite (iskolčenje, strojni ili ručni iskop, dobava, isporuka, ugradnja PVC štitnika...).

Dio troškovnika koji se odnosi na uzemljenje ograde u stavkama 3.1-3.6 obuhvaća sljedeće: 3.1 Bakreno uže 95mm², 3.2 H spojnice za Cu uže 95mm², 3.3 Kabel NYCY 4x6 mm², 3.4 Kabel NYY-J (PP00-Y) 3x1,5 mm², 3.5 Stopice, P/F vodič 16 mm², stezaljke za uzemljenje ograde i ostali sitni montažni materijal, 3.6 Doprema opreme na radilište, izrada uzemljenja, polaganje NN kabela i Cu užeta po trasi, spajanje položenih kabela, ispitivanje instalacija djela vanjske rasvjete i ispitivanje povezanosti metalnih masa u opsegu izvedenih radova.

Između stranaka je sporno da li je naručitelj odredio uvjete tehničke i stručne sposobnosti sukladno ZJN 2016. Žalitelj ističe da se radi o pretežno građevinskim radovima te naručitelj neopravdano propisuje uvjete sposobnosti za gospodarski subjekt te traženog tehničkog stručnjaka za poslove ispitivača elektrotehničke struke.

Kao dokaz osnovanosti žalbenog navoda žalitelj je priložio uz žalbu Zapisnik o vještačenju broj:15-2024 SP od 24.05.2024. godine, s Nalazom i mišljenjem stalnog sudskog vještaka za elektrotehniku, jaku struju, eksplozivne naprave, uzroke požara i eksplozija, tračnička vozila-utvrđivanje uzroka nesreća Stanislava Peruška, dipl.ing.el. u kojem je postavljen zadatak vještaku da se očituje da li su zahtjevi iz točke 5.2.2.3. i 5.2.4.4. dokumentacije o nabavi u pogledu iskustva gospodarskog subjekta i iskustva tehničkog stručnjaka za poslove ispitivača elektrotehničke struke, povezani sa predmetom nabave i razmjerni predmetu nabave, odnosno da li se radi o minimalnoj razini sposobnosti koja osigurava da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor. Vještak u svom mišljenju navodi da sukladno profesionalnom uvjerenju, smatra da je udio posla ispitivanje i puštanje u pogon instalacija vanjske rasvjete i ispitivanje povezanosti metalnih masa na uzemljenje (ispitivanje otpora uzemljenja) manji od 2% ukupnosti predmetnih radova. Radi se o vrlo jednostavnom poslu, koji može obaviti bilo koji inženjer elektrotehnike. S druge strane vrlo mali broj subjekata koji postoje na tržištu može imati ovako detaljno opisano iskustvo s obzirom da je uvjet postavljen vrlo usko.

U Zaključku navodi: „Posao „Sanacija padine u TS Rakitje“ je čisti građevinski posao te nema nikakvih stručnih razloga zašto bi naručitelj inzistirao na ovaj način propisanim zahtjevima tehničkog iskustva gospodarskih subjekata i iskustva inženjera elektrotehnike.“

Kako bi se ocijenila osnovanost žalbenog navoda valja uzeti u obzir i odredbe Pravilnika o zaštiti na radu na privremenim gradilištima (Narodne novine 48/2018) te Pravilnika o tehničkim zahtjevima za elektroenergetska postrojenja nazivnih izmjeničnih napona iznad 1 kV (Narodne novine 105/2010; dalje: Pravilnik o tehničkim zahtjevima).

Naime, Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim gradilištima u Dodatku II. Nepotpuni popis posebno opasnih radova, određuje da su to i 4. Radovi u blizini električnih vodova pod visokim naponom te u Dijelu A. Opći minimalni zahtjevi za mjesta rada na gradilištu, 2.

Instalacije za distribuciju energije određuje da se prilikom projektiranja, instaliranja i izbora opreme i sigurnosnih uređaja moraju uzeti u obzir vrsta i snaga distribuirane energije, vanjski uvjeti i osposobljenost osoba koje imaju pristup dijelovima instalacije.

Pravilnikom o tehničkim zahtjevima, člankom 2. je određeno da se Pravilnik primjenjuje pri projektiranju i građenju (odnosno izvođenju radova) novih elektroenergetskih postrojenja, rekonstrukciji postojećih elektroenergetskih postrojenja i njihovoj uporabi odnosno pogonu i održavanju. Pri projektiranju, izvođenju radova, uporabi odnosno pogonu i održavanju elektroenergetskog postrojenja moraju se osim ispunjavanja zahtjeva ovoga Pravilnika ispunjavati i zahtjevi propisani posebnim propisima u području prostornog uređenja i gradnje, proizvodnje, prijenosa, distribucije, opskrbe odnosno korištenja električne energije, sigurnosti i zdravlja pri radu, zaštite od požara te zahtjevi propisani drugim posebnim propisima. Pri izvođenju radova na elektroenergetskom postrojenju, sa elektroenergetskim postrojenjem i u blizini elektroenergetskog postrojenja moraju se osim ispunjavanja zahtjeva ovoga Pravilnika ispunjavati i zahtjevi propisani važećim propisom o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom.

Uređujući pitanje sigurnosti osoblja, članak 25. određuje da se posebni zahtjevi za sigurnost osoblja za vrijeme ugradnje, pogona i održavanja električne opreme moraju ispuniti sukladno odredbama norme HRN HD 637 S1 i HRN EN 50110-1 s obzirom na: upute za transport, skladištenje, ugradnju, pogon i održavanje električne opreme, osiguranje posebnih alata potrebnih za pogon, održavanje i ispitivanje električne opreme, postupke za sigurnost i zdravlje pri radu koji su potrebni s obzirom na specifične uvjete pri uporabi električne opreme, mjere za sigurno uzemljivanje električne opreme.

Nadalje, propisujući sigurnosne mjere Pravilnik o tehničkim zahtjevima uređuje pitanje zaštite od neizravnog dodira te člankom 36. određuje da se elektroenergetska postrojenja moraju izvesti tako da ljudi budu zaštićeni od neizravnog dodira dijelova pod naponom sukladno odredbama norma HRN HD 637 S1 i HRN EN 50110-1. Sigurnost i zaštita zdravlja pri radu sa elektroenergetskim postrojenjem, na elektroenergetskom postrojenju i u blizini elektroenergetskih postrojenja

Članak 37. određuje da elektroenergetsko postrojenje mora biti izvedeno tako da su ispunjeni zahtjevi za sigurnost uporabe i pogona elektroenergetskog postrojenja i zahtjevi za sigurnost i zaštitu zdravlja pri radu sa elektroenergetskim postrojenjem, na elektroenergetskom postrojenju i u blizini elektroenergetskog postrojenja sukladno zahtjevima važećeg propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s električnom energijom, te odredbama norma HRN HD 637 S1 i HRN EN 50110-1.

Posebno je člankom 56. uređeno pitanje uzemljivačkih sustava te navedena odredba propisuje da uzemljivački sustav elektroenergetskog postrojenja i električne opreme mora pri projektiranju, izvođenju radova, uporabi, pogonu i održavanju elektroenergetskog postrojenja i električne opreme ispunjavati zahtjeve za sigurnost ljudi i imovine, te neprekinutost i kvalitetu opskrbe i korištenja električne energije u svim uvjetima električnih, mehaničkih, klimatskih i okolišnih utjecaja koji su prisutni na mjestu elektroenergetskog postrojenja sukladno odredbama norme HRN HD 637 S1, a da se pri projektiranju, izvođenju radova, uporabi i održavanju uzemljivačkog sustava elektroenergetskog postrojenja iz stavka 1. ovoga članka, s obzirom na dopušteni napon dodira, napon koraka i preneseni potencijal, kao mjerodavno trajanje kvara računa se s ispravnim djelovanjem zaštitnih naprava i prekidača, te s vremenom njihovoga isklapanja kvara u prvom stupnju koje je udešeno, provjereno i potvrđeno.

Članak 59. određuje da u svrhu osiguranja sigurnosti i kvalitete opskrbe i korištenja električne energije pri projektiranju elektroenergetskog postrojenja i izvođenju radova u elektroenergetskom postrojenju, na elektroenergetskom postrojenju i u blizini elektroenergetskog postrojenja moraju se primjenjivati odredbe važećeg propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s električnom energijom i norme HRN EN 50110-1.

Temeljem utvrđenog činjeničnog stanja i primjenjivog prava valja zaključiti da je u pravu žalitelj da su pretežiti dio predmeta nabave u ovom postupku građevinski radovi što nedvojbeno proizlazi iz tehničkih specifikacija i troškovnika, a ni naručitelj navedenu konstataciju žalitelja ne osporava. Dakle, predmet nabave nedvojbeno je sanacija radi osiguranja stabilnosti postojeće padine kod TS Rakitje koji predmet nabave u svojim

pripremnim i izvedbenim radovima obuhvaća pretežito građevinske radove.

Međutim, i sam žalitelj navodi da se dio radova, odnosno s njima povezane usluge, odnose na radove na elektroenergetskim instalacijama.

Za ocjenu osnovanosti žalbenog navoda valja uputiti na odredbe ZJN 2016 koje uređuju propisivanje dokumentacijom o nabavi uvjeta tehničke i stručne sposobnosti.

Tako je člankom 256. ZJN 2016 propisano da se kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu odnositi i na tehničku i stručnu sposobnost. Javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. ovoga članka u skladu s odredbama Odjeljka C, Poglavlja 4. Zakona. Stavak 3. te stavak 4. članka 256. ZJN 2016 propisuju da prilikom određivanja kriterija za odabir iz stavka 1. istog članka javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi, odnosno da svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

Članak 259. stavak 1. ZJN 2016 nadalje propisuje da javni naručitelj može odrediti uvjete tehničke i stručne sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekt ima potrebne ljudske i tehničke resurse te iskustvo potrebno za izvršenje ugovora o javnoj nabavi na odgovarajućoj razini kvalitete, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt ima dovoljnu razinu iskustva, što se dokazuje odgovarajućim referencijama iz prije izvršenih ugovora.

Iz citiranih odredbi proizlazi da su kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti), pa tako i uvjeti tehničke i stručne sposobnosti, propisani kao fakultativni, a ne kao obvezni kriteriji, ali u slučaju da ih naručitelj propisuje u dokumentaciji o nabavi, smije ih odrediti samo u skladu s Odjeljkom B. Poglavlja 4. ZJN 2016 i smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti te moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave.

Bitno je da se prilikom provođenja postupaka javne nabave naručitelji također pridržavaju i poštuju osnovna načela javne nabave te su ista polazišna i prvotna osnova za donošenje svih odluka naručitelja vezanih uz sam postupak, a posebice su ključna prilikom sastavljanja dokumentacije o nabavi i postavljanja uvjeta sposobnosti ponuditelja jer ista predstavljaju temelj za sastavljanje ponuda i kasniji pregled i ocjenu ponuda.

Tako se odredbama dokumentacije o nabavi kojima se određuju uvjeti sposobnosti smiju propisivati samo oni uvjeti koji predstavljaju minimalne razine sposobnosti i koji su vezani uz predmet nabave, a takvo propisivanje pridonosi da se načelo tržišnog natjecanja ostvari u potpunosti.

Da bi ovo tijelo određeni propisani uvjet tehničke i stručne sposobnosti ocijenilo opravdanim i sukladnim mjerodavnim odredbama ZJN 2016, dakle da bi ocijenilo da nisu prekoračene minimalne razine sposobnosti kako iz odredbi dokumentacije o nabavi, utvrđenog činjeničnog stanja i primjenjivih propisa te odgovara naručitelja mora biti razvidno zašto postavljeni uvjet ne prelazi minimalnu razinu sposobnosti u odnosu na konkretni predmet nabave.

Stoga valja uputiti na odredbe Pravilnika o zaštiti na radu na privremenim gradilištima koji propisuje da su između ostalih posebno opasni radovi i radovi u blizini električnih vodova pod visokim naponom te da se prilikom projektiranja, instaliranja i izbora opreme i sigurnosnih uređaja moraju uzeti u obzir vrsta i snaga distribuirane energije, vanjski uvjeti i osposobljenost osoba koje imaju pristup dijelovima instalacije.

Posebno su odlučne odredbe Pravilnika o tehničkim zahtjevima koji propisuje da se isti primjenjuje pri projektiranju i građenju (odnosno izvođenju radova) novih elektroenergetskih postrojenja, rekonstrukciji postojećih elektroenergetskih postrojenja i njihovoj uporabi odnosno pogonu i održavanju te se pri tome moraju osim ispunjavanja zahtjeva tog Pravilnika ispunjavati i zahtjevi propisani posebnim propisima u području, između ostalog, sigurnosti i zdravlja pri radu, zaštite od požara te zahtjevi propisani drugim posebnim propisima.

Nadalje relevantne su i odredbe navedenog Pravilnika koje određuju da se propisano postupanje primjenjuje kako pri izvođenju radova na ili sa elektroenergetskim postrojenjem primjenjuju tako i u slučajevima kada se neki od radova o projektiranju, izvođenju radova, gradnje, uporabe odnosno pogona te održavanja izvode i u blizini elektroenergetskog

postrojenja pri čemu se moraju osim ispunjavanja zahtjeva toga Pravilnika ispunjavati i zahtjevi propisani važećim propisom o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom.

Posebno je člankom 56. uređeno pitanje uzemljivačkih sustava te navedena odredba propisuje da uzemljivački sustav elektroenergetskog postrojenja i električne opreme mora pri projektiranju, izvođenju radova, uporabi, pogonu i održavanju elektroenergetskog postrojenja i električne opreme ispunjavati zahtjeve za sigurnost ljudi i imovine, te neprekinutost i kvalitetu opskrbe i korištenja električne energije u svim uvjetima električnih, mehaničkih, klimatskih i okolišnih utjecaja koji su prisutni na mjestu elektroenergetskog postrojenja.

Dodatno je naglašeno člankom 59. da u svrhu osiguranja sigurnosti i kvalitete opskrbe i korištenja električne energije pri projektiranju elektroenergetskog postrojenja i izvođenju radova u elektroenergetskom postrojenju, na elektroenergetskom postrojenju *i u blizini* elektroenergetskog postrojenja moraju primjenjivati odredbe važećeg propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s električnom energijom i norme HRN EN 50110-1.).

Dakle, iako je točno, kako je već zaključeno, da se u pretežitom dijelu radi o građevinskim radovima isto tako je nepobitna činjenica da se ti građevinski radovi odvijaju u neposrednoj blizini elektroenergetskog postrojenja te da su s istima povezani i elektrotehnički radovi koji, s obzirom da se izvode u blizini elektroenergetskog postrojenja, potpadaju pod odredbe Pravilnika na koje je uputio naručitelj i u smislu kojih je obavezan postupati.

Upravo zbog navedenog naručitelj mora pri izvršenju predmeta nabave raspolagati kako sa gospodarskim subjektom tako i određenim stručnjakom koji imaju potrebno iskustvo da predmet nabave izvrše ne samo na potrebnoj razini kvalitete već i uz poštivanje propisa koji uređuju rad u opasnim uvjetima, odnosno u blizini elektroenergetskih postrojenja kao što je TS Rakitje.

Uvažavajući, kako opis predmeta nabave i zakonsku mogućnost koja je dana naručitelju da može odrediti uvjete tehničke i stručne sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekt ima potrebne ljudske i tehničke resurse potrebne za izvršenje ugovora na odgovarajućoj razini kvalitete, tako i naručiteljev odgovor na žalbu i očitovanja dostavljena u žalbenom postupku, ovo tijelo sporni propisani uvjet tehničke i stručne sposobnosti ocjenjuje opravdanim i sukladnim mjerodavnim odredbama ZJN 2016.

Pri tome, valja posebno naglasiti, nije presudna činjenica koliki je udio elektroenergetskih radova u ukupnom predmetu nabave. Naime, iako je nedvojbeno je da se manji dio troškovnika i tehničkih specifikacija odnosi na poslove koji zahtijevaju elektrotehničku struku kao i iskustvo na elektrotehničkim radovima, što ističu kako žalitelj tako i u Nalazu i mišljenju stalni sudski vještak, neovisno o količini takvih radova obveza naručitelja da postupa u skladu s Pravilnikom o zaštiti na radu na privremenim gradilištima i Pravilnikom o tehničkim zahtjevima postoji u svakom slučaju kada se radi o predmetu nabave ili o takvom dijelu predmeta nabave (pa i vrlo malom) koji zahtijeva da se postupa u smislu odredbi navedenih pravilnika. Slijedom navedenog, ovo je tijelo prihvatilo kao razumnu argumentaciju naručitelja o razlozima traženja sporne sposobnosti ponuditelja. Stoga okolnost da potrebni elektrotehnički radovi predstavljaju manji dio predmeta nabave ne isključuje obvezu za naručitelja da upravo zbog tih radova postupa s povećanom razinom odgovornosti.

U odnosu na priloženi nalaz i mišljenje vještaka elektrotehničke struke u kojemu isti izražava ocjenu da se radi o građevinskim poslovima te nema stručnih razloga za propisanim zahtjevima u odnosu na iskustvo gospodarskog subjekta i traženog stručnjaka, ocijenjeno je da se u konkretnom slučaju ne radi o nalazu i mišljenju vještaka izrađenim u skladu sa člancima 65. i 66. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine 47/09, 110/21).

Stoga je priloženi nalaz i mišljenje vještaka kao takav ocijenjen savjesno i brižljivo kako pojedinačno kao priloženi dokaz u smislu članka 403. ZJN 2016 tako i zajedno s drugim dokazima u postupku.

Dodatno se valja osvrnuti na žaliteljev navod da je naručitelj osporenim traženjem pogodio određenom gospodarskom subjektu, međutim osim takvog paušalnog navoda bez dodatnog obrazloženja ili dokaza ne može se osnovanim prihvatiti takav žaliteljev prigovor.

Stoga je u žalbenom postupku ocijenjeno da naručitelj postavljenim uvjetima tehničke i stručne sposobnosti koje je žalbenim navodom osporavao žalitelj, u konkretnom slučaju nije

prekoračio minimalne razine sposobnosti kako to propisuje članak 256. ZJN 2016 slijedom čega je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s navedenim, a temeljem odredbe članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016 odlučeno je kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.200,00 eura i to iznos od 3.450,00 eura na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, te iznos od 1.750,00 eura na ime naknade za sastav žalbe po odvjetniku uvećan za PDV. Odredba članka 431. stavka 2. ZJN 2016 propisuje da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti.

Stavak 4. tog članka propisuje da u slučaju odustajanja od žalbe, odbijanja ili odbacivanja žalbe, žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka.

S obzirom da je žalba neosnovana, žalitelju ne pripada pravo na naknadu troškova žalbenog postupka te je stoga odlučeno kao pod točkom 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

PREDSJEDNICA

Maja Kuhar

